

УДК 616.0 : 378.147.661

ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ
НОРМАЛЬНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ

В.П. Міщенко, М.Ю. Жукова, З.К. Моргун, Т.М. Запорожець,
Г.П. Павленко

Українська медична стоматологічна академія

PROBLEMS OF THE FOREIGN STUDENTS TRAINING AT THE
NORMAL PHYSIOLOGY CHAIR

V.P. Mishchenko, M.Yu. Zhukova, Z.K. Morgun, T.M. Zaporozhets,
H.P. Pavlenko

Ukrainian Medical Stomatological Academy

Якість підготовки іноземних студентів значною мірою визначає вітчизняний і світовий рейтинг вищих закладів освіти, зокрема медичних. Впровадження специфічних методичних і організаційних підходів у навчання іноземних студентів відрізняється від навчання вітчизняних студентів. Виникають ряд психологічних, педагогічних і методичних проблем, які слід враховувати під час проведення занять, читання лекцій, контролю знань, організації самостійної аудиторної роботи студентів.

Quality of the foreign students training determines domestic and world level of higher educational institutions, especially medical ones. Special methodical and organizational approaches to foreign students' teaching are different from such for native students teaching. Pedagogical, psychological and methodical problems are appearing, and they must be noticed during practicing, lecturing, knowledge control, organization of the students' independent auditorial work.

Вступ. За останні роки кількість іноземних студентів значно збільшилась. У зв'язку з цим перед викладачами постають нові питання щодо організації навчального процесу в групах іноземних студентів. Один викладач повинен пристосовуватися до 10-11 студентів, які перебувають в своєму етнічному середовищі. Ця ситуація викликає у викладача значно більшу напругу. Особливо це стосується молодших доклінічних курсів, коли ще важко донести до студентів необхідність базових знань. Кафедра нормальної фізіології працює зі студентами-іноземцями, які навчаються на II курсі стоматологічного та медичного факультетів, і проблема зростає у зв'язку з тим, що вони ще не досить вільно володіють російською мовою. До речі, викладання предмета державною мовою ставить ще одну проблему, бо студенти-іноземці віддають перевагу вивченню російської мови. Той рівень навчальних вимог, який ми можемо ставити у вітчизняній групі, в іноземній викликає опір і непорозуміння. Інколи, стомлені цією ситуацією, викладачі стають на шлях найменшого опору – знижують

вимоги до студентів, закривають очі на кругову етнічну поруку та інше [1].

Вищенаведені проблеми, з урахуванням досвіду роботи з іноземними студентами, були покладені в основу опрацьованого комплексу методичних, педагогічних та психологічних заходів, який є складовою частиною усієї методичної роботи кафедри.

Основна частина. Враховуючи, що зацікавленість іноземних студентів в отриманні знань з медико-біологічних дисциплін часто має низький рівень, створення мотивації є фактором успіху в освоєнні професії лікаря. Як зацікавити студентів в отриманні та засвоєнні знань з дисципліни, яка викладається? Цілий ряд дисциплін не мають безпосереднього відношення до кінцевого результату в опануванні професією, але без них неможливе оволодіння спеціальністю лікаря [2]. Це, в першу чергу, стосується предмета нормальної фізіології. Тому, на наш погляд, у процес вивчення необхідно включати розгляд клінічних моделей, ситуаційних задач, лабораторних аналізів, ознайомлення з роботою медичної апаратури.

Організаційні і методичні підходи у навчанні студентів-іноземців повинні відрізнятися від навчання вітчизняних студентів:

– більше використовувати у викладанні записів на дошці, ключових слів,

– слідкувати за записом основних термінів, визначень, понять, при тому детально коментувати ці терміни з метою визначення і закріплення їх змісту, вимагати усного неодноразового їх повторення з метою усвідомлення, запам'ятовування і корекції,

– організувати самостійну аудиторну роботу студентів, навчити користуватися літературою. Бібліотеці необхідно було б придбати літературу з кожного предмета на арабській чи англійській мовах, оскільки студенти краще відтворюють суть матеріалу після користування такими джерелами;

– навчити студентів працювати на лекції, можливо, окремо читати лекції для студентів-іноземців, оскільки вони недосконало розуміють мову і по-вільно конспектують, організувати вільний доступ до текстів лекцій на російській мові.

Особливості контингенту іноземних студентів потребують відповідної системи контролю знань, умінь та навичок. Велике значення має використання сучасних методів контролю знань, наприклад тестового, але він викликає нові проблеми: тести повинні бути наведені російською мовою і час для відповіді необхідно давати більший, оскільки час витрачається для пояснення самих питань. Тому контроль знань здебільшого повинен проводитись у вигляді усного опитування для постійного підтримування зворотного зв'язку. Частіше використовувати письмове опитування для формування вмінь викладати свої думки.

В зв'язку з викладанням предмета державною мовою, не можна формувати змішані групи (студенти-іноземці по 2-3 особи серед вітчизняних студентів). При створенні окремих груп з іноземними студентами потрібно враховувати не тільки розбіжності в звичаях, їх національність, віросповідання, а також і їх темперамент.

Література

1. Новіков В.М. Організаційні питання навчального процесу іноземних студентів на кафедрі ортопедичної стоматології // Збірник матеріалів навчально-методичної конференції "Наукова організація навчального процесу". - Полтава, 2001. - С. 8-10.

2. Балакін О.К., Бажан К.В., Катеринчук І.П. Науковий підхід до організації навчального процесу. // Збірник матеріалів навчально-методичної конференції "Наукова організація навчального процесу". - Полтава, 2001. - С. 89-90.

3. Холодная М.А. Психология интеллекта: парадоксы исследования. - Томск-Москва, 1997. - 392 с.

На успішне проведення занять великий вплив здійснює психоемоційний стан і культура поведінки студентів. Викладач, маючи досконалі ділові, професійні та морально-етичні якості, повинен враховувати індивідуально-типологічні особливості студентів-іноземців, їх культуру. І поруч з викладанням предмета повинен проводити етико-деонтологічне навчання, виховувати у студентів повагу до професії, традиції кафедри, до вимог субординації та деонтології, формувати особистість лікаря.

Показники успішності залежать від інтелектуальної лабільності та рівня загального інтелектуального розвитку. Індивідуальний інтелект можна розвивати, якщо його визначити як форму організації індивідуального ментального (розумового) попиту [3]. Тому в процесі проведення занять постає проблема: як організувати навчання студентів-іноземців з різним рівнем інтелектуального розвитку. Для цього слід спочатку використовувати такі засоби: надання необхідної інформації, пред'явлення структурно-логічних схем, графічних зображень змісту і логічних зв'язків між основними змістовими елементами теми заняття [4]. Деяким студентам потрібно детально коментувати терміни, поняття, значення та багаторазово їх повторювати, щоб отримати успішний результат засвоєння матеріалу. Це потребує більшого часу та іншого темпу роботи.

Висновки. При проведенні занять і контролю знань з нормальної фізіології у студентів-іноземців виникають проблеми в організаційних, методичних та психологічних підходах до навчання. Вирішення цих проблем потребує специфічного підходу до методичної роботи, також треба враховувати психоемоційний стан і рівень інтелектуального розвитку іноземних студентів.

4. Землякова Т.Д., Чуб Л.Є., Троценко О.М., Чинкевич В.І. Мегадичні, педагогічні та психологічні проблеми роботи з іноземними студентами // Збірник матеріалів наук.-метод. конф. "Проблеми підготовки медичних та фармацевтичних кадрів в Україні". - Київ-Полтава, 1998. - С. 30.

5. Остапюк Л.І., Чайковський Ю.Б., Мілерян В.Є. Сучасні методичні підходи до навчання іноземних студентів // Збірник матеріалів наук.-метод. конф. "Проблеми підготовки медичних та фармацевтичних кадрів в Україні." - Київ-Полтава, 1998. - С.50-51.